Bilany | Detail mlýna

Identifikační údaje

Adresa	Bilany 767 01
Okres	Kroměříž
Katalogové číslo	B 13
Katastrální území	Bílany
GPS	49° 18' 47.4'' 17° 25' 52.8''
Mapová značka	Německý / Zaniklý objekt, památník
Poloha vůči obci	450 m SV od obce
Číslo kulturní památky	
Přístupnost	Zaniklý
Rok stavby	po 1808
Rok zániku	1929 - rozebrán

Stručný popis

Burian:
Větrný mlýn beraní, asi 500 m sv. od obce, na rovině vpravo od silnice k Hulínu. Dne 6.4. 1808 žádala obec Bilany vrchnostenský úřad v Kroměříži o povolení ke zřízení větrného mlýna, ježto v kroměřížském vodním mlýně trvalo mletí dlouho (dostavovalo se mnoho mlečů), v letech 1807 a 1808 i jiná léta panoval nedostatek vody. Jako mlynáře hodlala obec přijmout učitele Jana Bartase, který by se staral o školu i mlýn. Nebylo však vyhověno ani další žádosti ze 6.5. 1808 s tím, že na kroměřížském panství je 18 mlýnů a v okruhu míle 13 větrných mlýnů. Již dne 7.7. 1808 následovala další žádost Bilan s poukazem na to, že mlýny na vodu jsou v době sucha i zátop vyřazeny. V protokolu ze 26.10. 1808 sice vrchnostenský úřad namítal, že v Bilanech není vhodné polohy pro větrný mlýn, ale jeho zřízení posléze povolil, ježto obec byla za povodní komunikačně od mlýnů odříznuta. R. 1875 byl tento mlýn v provozu. Pracoval nejlépe při větru východním (poláku) a severovýchodním (severáku). Malbu zbojníků Juráše a Ondráše, kteří prý se zdržovali na Budačíně u Kvasic a v bilanském lese, dal prý provést jistý setník, když v Bilanech leželo vojsko. Po roce 1900 dal majitel malbu obnovit. Patrně při výměně bednění byly malby později vyříznuty a přibity na nové desky. Mlýn byl zbořen v květnu 1929. Majitelé:1808 obec, 1810 Jan Hradilík z Martinec, 1812 Jan Seitler, 1816 Josef Kosatík, 1817 Antonín Malý, 1834 Jan Sova, 1834 Jan Tománek, 1848 František Tománek, 1873 František Tománek, 1922 Jan Tománek. Spec. mapa Kremsier u. Prerau 8-XVII, 1880.-Mapy krajů 12, kraj Gottwaldovský, 1949.- Peřinka, Kroměřížský okr. ,281-282, map. Přil. – StA Kroměříž. F /42/ 6/10.- KSPPOP Brno 242/29, 2410/36. –Janovský , ČL 1928, 203., 1929, 379., 1930, 305.- Kajdoš, Dějiny Bilan, 4, 110-114:,Vlastiv. věst. pro mládež župy olomoucké 1927, č. 1.přil.- Zapletal, ČL 1925, 25., 1926, 25; 1928,339.- Zibrt, ČL 1932, 18-(Peřinka, Janovský, Kajdoš a Zibrt otiskují reprod. Malby Ondráše a Juráše).- Rameš, ČVSMO 1928, 97.- Kopřiva, Rozvoj Kroměřížska 1958, 59.- Vorel, Haná, 38.- Svoboda, Mor. Noviny 1929.-Haná 2.10. 1936.- Burian, ČE 1958, 313.

Historie

Architektura

Stav nemovitosti	Neexistuje
Typ	Německý

Dominantní stavební konstrukce	Dřevěná
Historické prvky	
Parametry	

Technologie

Technologické vybavení
Popis technologického vybavení
Technologické vybavení
Stopy po neexistující mlýnské technologii
Doplňkový provoz
Doplňkový provoz - popis
Historické prvky
Parametry

Literatura a prameny

Zajímavosti

Ostatní

Fotogalerie

Historické mapy

Historické fotografie a pohlednice

